

Man gik da til:

Første behandling af forslag til lov om jordfordeling mellem landejendomme.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 4913; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3459).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Larsen (Bjerre): De, som har arbejdet med den gældende jordfordelingslov i en årrække, har indhentet erfaringer for, at der hæfter betydelige mangler ved loven. En af de værste mangler er, at relaxsation af de enten købte eller mageskiftede arealer har været såre vanskelig for ikke at sige næsten ugørlig. Panthaverne har været såre utilbøjelige til at slække pantet, fordi der ikke kunne foreligge skødeudstedelse på arealerne, når relaxsationen ønskedes. Navnlige har jordfordelingskommissionerne mødt stærk uvilje fra kreditforeningsside. At sådan modstand ydes, synes mig noget uforståeligt, da en gennemført jordfordeling af forskellige spredte arealer uvægerligt er en fordel, idet lodsejerne får deres spredt beliggende lodder samlet, og hvad enten opkøbet af disse lodder er sket som privatkøb eller som statskøb, er værdierne der dog stadig. Det er derfor uforståeligt, at visse pengeinstitutter har lagt så store hindringer i vejen, som tilfældet er.

Jeg har som formand for en jordfordelingskommission søger, der er afsluttet fra kommissionens side for over 4 år siden med opkøb og mageskifte lodsejerne imellem og afsluttet i fuld enighed, men endnu er ikke alle lodsejeres sager færdige, og der føres endnu forhandlinger med pengeinstitutterne om relaxsation. Det siger sig selv, at noget sådant er uholdbart i længden og noget, som man ikke fortsat kan have, da jordfordelingen landejendommene imellem er og bliver af vidtrækkende betydning.

Tanken i jordfordelingsloven er den, at spredt beliggende arealer, hvoraf der findes ikke så få under mange landbrug, er betydeligt dyrere i drift, end hvis jorden er samlet og velbeliggende for bygningerne. I visse af landets egne — det gælder f. eks. de såkaldte otte sogne i Koldingegnen, og det gælder i Sønderjylland — er gårdenes arealer meget spredt beliggende, og hvad det koster af tid at få disse fjernere beliggende arealer drevet og passet — tænk alene på den tid, der går tabt under færdsel mellem gårdene og arealerne, den tid, man tilbringer på vejene —, vil omsat i penge betyde ret store summer. Alt dette viser den

store fordel ved en vel gennemført jordfordeling, og derfor er det ganske meningsløst, at der skal være så store besværligheder, som der hidtil har været i alt for mange tilfælde, med at få sagerne endeligt afsluttet.

Jeg takker derfor den højtærede landbrugsminister for, at der netop er taget hensyn til denne side af sagen i det foreliggende lovforslag, idet der i forslaget § 1, stk. 3, der angår kommissionernes sammensætning, foreslås udpeget et medlem, der skal repræsentere pengeinstitutionerne. Jeg må forstå det således, at når denne repræsentant er gået ind for en sag, er samtidig spørgsmålet om relaxsation for arealerne så godt som sikret. Det må vel være meningen med at foreslå en sådan repræsentant.

Hvad angår kommissionernes sammensætning og antal, vil der måske let blive delte meninger her i tinget, og jeg kunne også tænke, at den højtærede landbrugsminister måske var påvirkelig for visse forandringer. I bemærkningerne til lovforslagets § 1 er angivet 6 jordfordelingskommissioner, og her rejser sig det spørgsmål, om det ikke vil komme til at dreje sig om alt for lange afstande. Der er jo f. eks. meget betydelig afstand fra den gamle grænse helt op til Limfjorden, mellem hvilke steder et af kommissionsområderne skal strække sig, men det er formentlig noget, der kan tales om i det udvalg, der bliver nedsat til videre behandling af lovforslaget.

I § 1, stk. 5, gives der jordlovsudvalgets medlemmer pålæg om at yde bistand ved forberedelsen af jordfordelingssager, inden disse forelægges for kommissionerne. Jeg er ikke helt sikker på, at jordlovsudvalgets medlemmer vil føle sig helt tilfredsstillet hermed. Gennem årene har jordlovsudvalgets medlemmer fået et meget vidtgående kendskab til en jordfordelings betydelige problemer og har i mangfoldige tilfælde i forhandlinger mellem parterne, hvorunder der ofte har været store uoverensstemmelser, ført forhandlingen igennem med et godt resultat. Jordlovsudvalgets medlemmers betydelige forhandlingsevne — ja, undskyld jeg siger det, selvom jeg selv er medlem af udvalget — ville muligvis også kunne gøre sig indenfor de foreslåede kommissioner.

Jeg synes, det er en stor fordel, at kommissionerne efter § 2 kan afsige kendelse i en sag, når der efter planerne tildeles den lodsejer, som ikke har givet tilslutning til planen, et vederlagsareal, der i økonomisk udnyttelsesværdi svarer til det afgivne areal, og som er af ligeså god beskaffenhed.